

M.A. (PART-II)
ECONOMICS
DEVELOPMENT ECONOMICS
(PAPER-III) (MAY- 2018)

Q.P. Code : 11832

[Time: Three Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt any four questions.
 2. All questions carry equal marks.

- Q.1** Explain **any two** of the following-
- a. David Ricardo's theory of development
 - b. Karl Marx Theory
 - c. W.W. Rostow's stages of development
- Q.2** Explain **any two** of the following-
- a. Solow Swan Model
 - b. Growth accounting
 - c. Total factor productivity
- Q.3** Write an essay on Political economy of structural adjustment
- Q.4** Critically evaluate Harris Todaro Model of Rural urban migration
- Q.5** Write notes on **any two** of the following-
- a. Agriculture-industry interrelationship
 - b. Contractionary devaluation
 - c. Debt, investment and growth
- Q.6** Explain in detail the Merged Bank Fund model
- Q.7** Write notes on **any two** of the following-
- a. The Big Push theory
 - b. Population and development
 - c. Human development index
 - d. Under nutrition in labour market
 - e. Harrod Domar Model
-

Q.P. Code : 11832

(मराठी रूपांतर)

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१. खालीलपैकी कोणतेही दोहोंवर स्पष्टीकरण द्या.
अ. डेवीड रिकार्डी यांचा विकास सिद्धांत
ब. कार्ल मार्क्स यांचा सिद्धांत
क. डब्लू डब्लू रुस्तो यांच्या विकासाचे टप्पे
- प्र.२. खालीलपैकी कोणतेही दोहोंवर स्पष्टीकरण द्या.
अ. सोलो स्वान प्रतिमान
ब. वृद्धी लेखा
क. एकूण घटक उत्पादकता
- प्र.३. राजकीय अर्थव्यवस्था व रचनात्मक तडजोड यावर निबंध लिहा.
- प्र.४. हॅरिस टोडरो यांच्या ग्रामीण -नगरी स्थलांतराच्या प्रतिमानाचे टीकात्मक मुल्यामापन करा.
- प्र.५. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
अ. शेती व उद्योग यातील परस्पर संबंध
ब. संकुचित अवमूल्यन
क. कर्ज, गुंतवणूक व वृद्धी
- प्र.६. विलीन बँक फंड प्रतीमन पूर्णपणे स्पष्ट करा.
- प्र.७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
अ. जोराचा धक्का सिद्धांत
ब. लोकसंख्या व विकास
क. मानवी विकास निर्देशांक
ड. अर्धपोषण व श्रम बाजार
ई. हॅराड डोमर प्रतिमान
-

M.A. (PART-II)
ECONOMICS
PUBLIC ECONOMICS
(PAPER-IV) (MAY- 2018)

Time: 3 hours

Q. P. Code: 51040

Total Marks: 100

N.B: (1) Attempt **ANY FOUR** questions.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q1. Explain the following: (25)

- (a) Rationale for government intervention.
- (b) Theorems of welfare economics.

Q2. Discuss the following: (25)

- (a) Optimal conditions for the provision of public goods.
- (b) Clarke Groves tax.

Q3. Examine the following: (25)

- (a) Excess burden of tax in a general equilibrium framework.
- (b) Value added tax.

Q4. Analyze the following: (25)

- (a) Inclusion of wealth effect in traditional IS-LM analysis with reference to Silber model.
- (b) Solow-Blinder theorem and bond financed deficits.

Q5. Elaborate the following: (25)

- (a) Macroeconomic effects of fiscal deficit.
- (b) Twin deficits approach to growth and inertial inflation.

Q6. Explain the following: (25)

- (a) Flypaper effect.
- (b) Federal structure in India.

Q7. Write notes on **ANY TWO** of the following: (25)

- (a) Arrow Impossibility theorem.
- (b) Shadow prices.
- (c) Effects of tax on labour supply.
- (d) Ricardian equivalence.
- (e) Polak model of financial programming.
- (f) Tax assignment problem.

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र १. स्पष्ट करा:

(२५)

(अ) सरकारच्या हस्तक्षेपाची कारणमीमौसा.

(ब) कल्याणकारी अर्थशास्त्राचे प्रमेय.

प्र २. चर्चा करा:

(२५)

(अ) सार्वजनिक वस्तूंच्या पुरवठ्यासंदर्भात इष्टतम अटी.

(ब) क्लार्क ग्रोव्ह कर.

प्र ३. परीक्षण करा:

(२५)

(अ) सामान्य समतोल चौकटीत काराधानाचा अधिभार.

(ब) मूल्यवर्धित कर.

प्र ४. विश्लेषण करा:

(२५)

(अ) सिलबर प्रतीमानाच्या संदर्भात परंपरागत IS- LM विवरणामध्ये सांपत्तिक परिणामाची सामाविष्टता.

(ब) सोलो- बिलंडर प्रमेय व रोख्याद्वारे भरून काढलेली तुट.

प्र ५. विस्तृतपणे स्पष्ट करा:

(२५)

(अ) राजकोषीय तुटीचे स्थूल आर्थिक परिणाम.

(ब) वाढीचा जुळ्या तुटीचा दृष्टीकोन व स्थिरशील चलन फुगवटा.

प्र ६. स्पष्ट करा:

(२५)

(अ) फ्लायपेपर परिणाम.

(ब) भारतातील संघराज्य संरचना.

प्र ७. टिपा लिहा (कोणतेही दोन):

(२५)

(अ) अॅरो अशक्यता प्रमेय.

(ब) छायांकित किमती.

(क) कराचा श्रम पुरवठ्यावरील परिणाम.

(ड) रिकार्डीअन समकक्षता.

(इ) वित्तीय कार्यक्रमाचे पोलाक प्रतिमान.

(फ) कर विभागणीतील समस्या.

M.A. (PART-II)
ECONOMICS
AGRICULTURE ECONOMICS.
(PAPER-II) (MAY- 2018)

Q.P. Code : 29363

[Time: 3 Hours]

[Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Questions no. 1 in Compulsory.
 2. Answer any 3 questions from the remaining Six.
 3. All questions carry equal marks.

Q.I Write notes on **any three** of the following :

- a) Agriculture taxation
- b) Mellor's theory of agricultural development
- c) Water charges
- d) Role of agricultural extension
- e) Impact of globalization an Indian agriculture
- f) Definition of Modes of Production

Q.II a) Explain the agricultural development theory of Schultz.

b) Highlight the salient features of agricultural development in India since 1960s.

Q.III a) Examine the public investment on major, medium and minor irrigation in India.

b) What are the criticisms levelled against major irrigation projects.

Q.IV Discuss the impact of new technology on labour absorption and real wage rates in Indian agriculture.

Q.V a) Discuss the impact of financial sector reforms on rural credit.

b) Write a note on crop and livestock insurance in India.

Q.VI Answer **any two** of the following :

- a) Distinguish between Feudalism and Capitalism.
- b) Urban rural income disparities.
- c) Importance of research in Indian Agriculture.

Q.VII Explain **any two** of the following :

- a) Role of foreign capital in Indian Agriculture.
- b) Method of Surplus extraction.
- c) Abolition of Intermediaries Act.

Please check whether you have got the right question paper

मराठी रुपांतर

सूचना : १. प्रश्न क्र. १ अनिवार्य आहे.

२. उर्वरित सहा प्रश्नांपैकी कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

३. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

४. संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्न पत्रिका पहा.

प्र.१. कोणतेही तीन वर टिपा लिहा.

- अ) भारताच्या कृषी क्षेत्रातील कर आकारणी
- ब) मेलरचा शेती विकास सिद्धांत
- क) पाणीपट्टी
- ड) शेती विस्तारकांची भूमिका
- ई) भारतीय शेतीवर जागतिकीकरण प्रभाव
- फ) विविध उत्पादन पद्धतीची व्याख्या

प्र.२. अ) शुल्टझ यांच्या शेतीविकास सिद्धांताचे स्पष्टीकरण करा.

ब) १९६० पासून भारताच्या शेतीविकासाची प्रमुख वैशिष्ट्ये कोणती ?

प्र.३. अ) भारतातील मोठी, मध्यम आणि लहान धरणे यांसाठी सार्वजनिक क्षेत्राने केलेल्या गुंतवणुकीचे परीक्षण करा.

ब) मोठ्या धरणाच्या विरोधात कशाप्रकारे टीका केली जाते?

प्र.४. भारतीय शेतीत श्रमिकांना समावून घेणे आणि वास्तव वेतनदर यावरील नवीन तंत्राच्या प्रभावाची चर्चा करा.

प्र.५. अ) वित्तीय क्षेत्रातील सुधारणांच्या भारतातील ग्रामीण पतपुरवठ्यावर झालेल्या प्रभावाची चर्चा करा.

ब) भारतातील धान्य आणि पशुधन विमा यांचे स्पष्टीकरण करा.

प्र.६. पुढीलपैकी दोहोंवर स्पष्टीकरण करा:

अ) सरंजामशाही आणि भांडवलशाही यातील फरक स्पष्ट करा.

ब) ग्रामीण शहरी उत्पन्न विषमता

क) भारतीय शेती संशोधनाचे महत्व

प्र.७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर उत्तरे लिहा.

अ) भारतीय कृषी मध्ये परकीय चलनांचे महत्व

ब) वाढावा काढण्याच्या पद्धती

क) मध्यस्थ निर्मुलन कायदा

M.A. (PART-II)
ECONOMICS
INDUSTRIAL ECONOMICS
(PAPER-II) (MAY- 2018)

(3 Hours)

Q. P. Code: 29328

[Total Marks: 100]

N.B. : (1) All questions carry equal marks.

(2) Attempt any four questions.

1. Explain the following:- (25)

(a) Different types of unemployment in India

(b) Theory of Human capital

2. Discuss the following:- (25)

(a) Short run demand curve for labour

(b) Impact of globalization on labour

3. Explain the following:- (25)

(a) Subsistence theory of wages

(b) Wage differentials in India

4. Discuss the following:- (25)

(a) Impact of unions on productivity and wages

(b) Insider - Outsider theory

5. Critically examine the social security measures in India. (25)

6. Explain the following:- (25)

(a) Strikes, Lockout and closure

(b) Role of trade unions in labour management relations

7. Write notes on **any two** of the following:- (25)

(a) Causes of labour migration in India

(b) Contract labour

(c) Wage and Income policy in India

(d) International Labour Organization (ILO)

(३ तास)

[एकूण गुण: १००]

सूचना : १. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
२. खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.

१. खालील बाबी स्पष्ट करा. (२५)
अ) भारतातील बेरोजगारीचे विविध प्रकार
ब) मानवी भांडवलाचा सिद्धांत
२. खालील बाबींची चर्चा करा. (२५)
अ) श्रमाचा अल्पकालीन मागणी वक्र
ब) जागतिकीकरणाचा श्रमावर होणार परिणाम
३. खालील बाबी थोडक्यात स्पष्ट करा. (२५)
अ) मजुरीचा जीवन निर्वाह सिद्धांत
ब) भारतातील मजुरी भिन्नता
४. खालील बाबींची चर्चा करा. (२५)
अ) कामगार संघटनांचा उत्पादकता व मजुरीवरील प्रभाव
ब) औद्योगिक संबंधातील अंतर्गत- बहिर्गत सिद्धांत
५. भारतातील सामाजिक सुरक्षिततेचे टीकात्मक परीक्षण करा. (२५)
६. खालील बाबी स्पष्ट करा. (२५)
अ) संप, टाळेबंदी व कामबंद
ब) श्रमिक व्यवस्थापन संबंधामध्ये कामगार संघटनांची भूमिका
७. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा. (२५)
अ) श्रमाच्या स्थलांतराची कारणे
ब) कंत्राटी कामगार
क) भारतातील मजुरी व वेतनाचा सिद्धांत
ड) आंतरराष्ट्रीय कामगार संघटना (ILO)